

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2, se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2, rozhodl soudkyně JUDr. Otílií Hrehovou, ve věci žalobců: a). I. Š. [redacted] narozena [redacted] bytem [redacted], b). Mgr. M. S. [redacted] narozen [redacted] bytem [redacted], oba zastoupeni JUDr. Ondřejem Vodákem, advokátem, AK se sídlem Washingtonova 1567/25, 110 00, Praha 1, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR, IČO: 00025429, se sídlem Vyšehradská 16, 128 00 Praha 2, o 140 000 Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I. Žaloba, aby žalovaná byla povinna uhradit žalobcům, každému z nich částku 70 000 Kč, se zákonným úrokem z prodlení od 30. 10. 2016, **se z a m í t á .**
- II. Žalobci jsou povinni, rukou společnou a nerozdílnou zaplatit žalované na nákladech řízení částku **300,- Kč** do 3 dnů od právní moci rozsudku, když plněním jen jednoho ze žalobců, zaniká v rozsahu poskytnutého plnění povinnost druhého žalujícího.

O d ů v o d n ě n í .

Žalobci se podanou žalobou domáhali po žalované zaplacení nemajetkové újmy z tvrzené nepřiměřené délky řízení, vedeného u Obvodního soudu pro Prahu – východ, pod spisovou značkou [redacted] když šlo o zaplacení částky 21 000 Kč, jako bezdůvodného obohacení, později rozšířenou na 87 500 Kč. Žalobci v posuzovaném řízení vystupovali v roli žalovaných. Řízení trvalo 4 a 1/2 roku, po tuto dobu bylo nařízeno 9 jednání, přičemž délka řízení byla nepřiměřená. V řízení byli úspěšní, avšak z délky řízení byli stresováni.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila, uvedla k tomu že u ní žalobci dne 29.4.2016 uplatnili nárok na přiznání zadostiučinění za nemajetkovou újmu v celkové výši 140.000,- Kč ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. v platném znění za nesprávný úřední postup ve shora uvedeném řízení. K projednání žádosti žalobců došlo dne 14. 2. 2017. Žalovaná konstatovala, že v předmětném řízení **nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu** ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb., požadované zadostiučinění tak nebylo žalobcům poskytnuto. Odkázala na průběh posuzovaného řízení vedeného u Okresního soudu pro Prahu - východ, pod sp.zn. [REDAKCE] [REDAKCE] které bylo zahájeno dne 15.8.2011 a skončilo dne 25.11.2014, s vyznačenou právní mocí dne 26.1.2016, též na ustálenou judikaturu, rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. července 2003, § 73, rozsudek ESLP ve věci Pretto proti Itálii ze dne 8. prosince 1983, § 37, rozsudek ESLP ve věci Papachelas proti Řecku ze dne 25. března 1999, § 40. Posuzované řízení trvalo přibližně 4 roky a 5 měsíců, přičemž soud I. stupně mezi jednotlivými úkony na straně soudu nedocházelo, v řízení bylo postupováno plynule a koncentrovaně. Předmětem řízení bylo vydání bezdůvodného obohacení, bylo provedeno širší dokazování včetně výslechu svědků a mnohých listinných důkazů. Postup soudu plynulý a bez prodlev, délka řízení zatížena chováním žalobkyně, již bylo nutno opakovaně poučovat o nutnosti tvrdit a prokázat rozhodné skutečnosti a v souvislosti s tím jí poskytovat lhůty. Význam řízení pro žalobce shledala žalovaná jako mírně snížený. Podle ustálené judikatury ESLP je věnována zvýšená pozornost zejména věcem trestním, opatrovnickým, pracovněprávním, věcem osobního stavu či věcem týkajících se života nebo zdraví. Také je nutno vzít v potaz, že převážná část sporu byla vedena o zaplacení částky 21.000,- Kč (předmět sporu navýšen na 87.500,- Kč až usneseními ze dní 30.9.2014 a 21.11.2014), když z judikatury Nejvyššího soudu ČR obecně vyplývá, že s hodnotou předmětu řízení přímo úměrně roste i klesá její význam pro účastníky řízení. Pokud se spor tedy vede o určitou peněžitou částku, vždy záleží na osobě účastníka řízení a na tom, nakolik je sporná částka důležitou součástí jeho života, tj. zda tato částka s ohledem na osobní a majetkové poměry účastníka pro něj představovala zcela zásadní položku či nikoliv (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. prosince 2011, sp. zn. 30 Cdo 1743/2011) Žalovaná tedy dospěla k závěru, **že v posuzovaném řízení nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb.**

Účastníci učinili nesporným, že nárok byl u žalované uplatněn 29. 4. 2016. Uplatněnému nároku nebylo vyhověno.

Z provedeného dokazování připojeným spisem OS Praha – východ, sp. zn.: [REDAKCE] [REDAKCE] bylo soudem zjištěno, že byla podaná žaloba u uvedeného soudu M [REDAKCE] L [REDAKCE] proti žalovaným, I [REDAKCE] Š [REDAKCE] a Mgr. M [REDAKCE] Š [REDAKCE] došla soudu dne 15. 8. 2011. Následovalo usnesení soudu z 22. 8. 2011 k výzvě žalobkyni na zaplacení soudního poplatku. Jde o spor o vydání bezdůvodného obohacení. Poplatek zaplacen dne 6. 9. 2011. Usnesení soudu ze dne 8. 9. 2011, aby žalobkyně doplnila tvrzení obsažená v žalobě. Vyjádření žalobkyně došlo soudu 27. 9. 2011. Usnesení soudu z 10. 10. 2011 adresované žalovaným spolu se žalobou, aby se k ní žalovaní vyjádřili. Žaloba byla doručena žalovaným dne 19. 10. 2011. Vyjádření žalovaných došlo soudu dne 4. 11. 2011. Referát soudce z 7. 11. 2011 k nařízení jednání na 6. 12. 2011. Žádost žalobkyně o odročení jednání a přerušení řízení. Referát soudce z 5.12.2011 k odročení jednání na neurčito. Vyjádření žalovaných k žádosti o přerušení řízení došlo soudu 7. 12. 2011. Referát soudce z 20. 2. 2012 k vyžádání spisu od KS v Praze [REDAKCE] Zaslán rozsudek od KS v Praze, sp. zn. [REDAKCE], 2. 3. 2012. Usnesení soudu ze 14. 3. 2012, že řízení se přerušuje do pravomocného skončení shora uvedené věci u KS v Praze a spis dán pak na

lhůtu 3 měsíce a další lhůtu 3 měsíce od 20. 4. 2012 do 24. 7. 2012 a další lhůtu 3 měsíce do 1. 11. 2012. Návrh na pokračování v řízení došlý soudu 11. 1. 2013. Usnesení soudu ze 14. 1. 2013, že se v řízení pokračuje (č. 1. spisu 88). Vyjádření žalovaných ze dne 4. 3. 2013 na č. 1. 87. Protokol o jednání z 5. 3. 2013 s vyhlášeným usnesením, že se odročuje za účelem doplnění dokazování na 9. 4. 2013. Vyjádření žalovaných z 11. 3. 2013. Vyjádření žalobkyně došlé soudu 15. 3. 2013. Referát soudce z 26. 3. 2013, aby byli k jednání 9. 4. 2013 předvoláni svědci. Protokol o jednání z 9. 4. 2013, č. 1. 106 spisu, s vyhlášeným usnesením, že se odročuje na 21. 5. 2013. Vyjádření žalovaných z 15. 4. 2013. Protokol o jednání z 21. 5. 2013 s vyhlášeným usnesením, že se odročuje za účelem doplnění dokazování na 18. 6. 2013. Vyjádření žalovaných z 28. 5. 2013. Vyjádření žalobce došlé soudu 11. 6. 2013. Vyjádření žalovaných ze 17. 6. 2013, č. 1. 109. Protokol o jednání z 18. 6. 2013 s vyhlášeným usnesením, že se odročuje na neurčito za účelem provedení rekapitulace dosud provedených důkazů soudem za účelem podání případných poučení účastníkům. Referát soudce z 5. 11. 2013 k nařízení jednání 21. 11. 2013. Protokol o jednání z 21. 11. 2013 s vyhlášeným usnesením, že se odročuje na 13. 1. 2014. Vyjádření žalovaných z 22. 11. 2013. Protokol o jednání ze dne 14. 1. 2014 s vyhlášeným usnesením, že se odročuje na neurčito za účelem vyčkání doplňujících vyjádření. Vyjádření žalobkyně z 30. 1. 2014. Vyjádření žalovaných z 22. 11. 2013, č. 1. 201. Referát soudce z 10. 6. 2014 k nařízení jednání na 15. 7. 2014. Doplnění žaloby došlé soudu 6. 3. 2014 na č. 1. 211. Vyjádření žalovaných z 22. 11. 2013. Vyjádření žalovaných ke sdělení žalobkyně z 30. 1. 2014 ze dne 11. 2. 2014. Závěrečný návrh žalobkyně ze 14. 7. 2014. Protokol o jednání z 15. 7. 2014 s vyhlášeným usnesením, že se jednání odročuje za účelem vyhlášení rozsudku na 24. 7. 2014. Protokol o jednání z 24. 7. 2014 s odročením na 24. 7. 2014, neboť nebylo formálně rozhodnuto o návrzích žalobkyně na rozšíření žaloby. Na to usnesení z 30. 9. 2014, že se změna žaloby připouští (č. 1. 251). Referát soudce z 22. 10. 2014, že se jednání 23. 10. 2014 odročuje na 30. 10. 2014. další referát soudce z 29. 10. 2014, že jednání z 30. 10. 2014 se odročuje na 25. 11. 2014 z důvodu na straně žalobkyně, a to upřesnění žalovaného příslušenství v rámci změny žaloby. Vyjádření žalobkyně z 29. 10. 2014. Usnesení soudu z 21. 11. 2014, že se změna žaloby připouští. Protokol o jednání z 25. 11. 2014 s vyhlášeným rozsudkem, že se žaloba zamítá. Žádost soudce o prodloužení lhůty k písemnému vyhotovení rozhodnutí z 19. 12. 2014 do 23. 2. 2015. Rozsudek na č. 1. 263 v písemné podobě. Odvolání žalobkyně do rozsudku ze dne 11. 3. 2015. Usnesení z 11. 6. 2015 žalobkyni, aby zaplatila soudní poplatek z odvolání. Úřední záznam z 11. 6. 2015, že dne 11. 6. 2015 žádá a. k. JUDr. Vodáka o zaslání odvolání z 11. 3. 2015, které jim dosud nebylo do kanceláře doručeno (č. 1. 277). Rovněž urgence zástupce žalobců z 11. 6. 2015, aby jim bylo odvolání doručeno. Záznam o složení SOP za odvolání ze dne 26. 6. 2015. Vyjádření žalovaných k odvolání žalobkyně z 8. 7. 2015, č. 1. 282. Předložení věci KS v Praze 21. 8. 2015. Referát soudce z 10. 9. 2015 k ústnímu jednání před odvolacím soudem 26. 11. 2015. Protokol o jednání před odvolacím soudem z 26. 11. 2015 s vyhlášeným rozsudkem, že se rozsudek soudu I. stupně potvrzuje. Rozsudek v písemné podobě na č. 1. 295, právní moc 26. 1. 2016.

Skutkovým závěrem soudu je, že řízení vedené pod sp. zn. [REDAKCE] bylo **zahájeno dne 15. 8. 2011**, žalobci v něm vystupují procesním postavení žalovaných. Dne 22. 8. 2011 výzva k zaplacení SOP, zaplacen dne 6. 9. 2011. Dne 4. 11. 2011 vyjádření žalovaných. Usnesením ze dne 14. 3. 2012 je řízení přerušeno. Usnesením ze dne 14. 1. 2013 se v řízení pokračuje. Dne 4. 3. 2013 vyjádření žalovaných. Dále se konají jednání ve dnech 5. 3. 2013, 9. 4. 2013, 21. 5. 2013, 18. 6. 2013 a 21. 11. 2013. Dne 22. 11. 2013 vyjádření žalovaných. Dne 14. 1. 2014 se koná jednání. Dne 31. 1. 2014 vyjádření žalobkyně. Dne 11. 2. 2014 vyjádření žaloby. Dne 6. 3. 2014 doplnění žaloby. Dne 14. 7. 2014 závěrečný návrh. Dále se konají jednání ve dnech 15. 7. 2014 a 24. 7. 2014. Usneseními ze dní 30. 9. 2014 a 21.

11. 2014 dochází ke změnám žaloby. Dne 25. 11. 2014 se koná jednání, kde je vyhlášen rozsudek, proti kterému podává žalobkyně dne 11. 3. 2015 odvolání. Usnesením ze dne 1.6.2015 výzva k SOP, ten zaplacen dne 26. 6. 2015. Dne 8. 7. 2015 vyjádření žalovaných k odvolání. Dne 28. 7. 2015 věc předložena odvolacímu soudu, který rozsudkem ze dne 26. 11. 2015 potvrzuje rozsudek soudu I. stupně ze dne 25.11.2014. Věc je pravomocně ukončena ke dni **26. 1. 2016**.

Podle ustanovení § 1 zákona 82/1998 Sb. O odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem v platném znění, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci, podle § 2 se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit, přičemž podle § 5 téhož zákona stát odpovídá za podmínek ustanovených v citovaném zákoně za škodu, která byla způsobena buď rozhodnutím, nebo nesprávným úředním postupem.

Podle § 13 citovaného zákona nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Zákon v tomto směru odkazuje na článek 5 a 6 Úmluvy o ochraně Lidských práv a Základních svobod. Podle § 6 o.s.ř. soud v řízení postupuje v součinnosti se všemi účastníky řízení, tak aby ochrana práv byla rychlá a účinná, aby skutečnosti, které jsou mezi účastníky sporné byly spolehlivě zjištěny.

Podle § 31a citovaného zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytne se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu zejména k celkové délce řízení, ke složitosti řízení, k jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, k postupu orgánů veřejné moci a k významu předmětu řízení pro poškozeného.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR **neexistuje žádná abstraktně stanovitelná lhůta**, kterou by bylo možno obecně považovat za přiměřenou. Otázky přiměřenosti délky řízení je nutno vždy zkoumat ve světle konkrétních okolností daného případu a pouze průtahy přičitatelné státu mohou vést ke konstatování překročení přiměřené lhůty. To znamená, že stát je možno činit odpovědným pouze za ty průtahy, které by byly způsobeny liknavým postupem státních orgánů. Otázku přiměřenosti délky řízení v předmětné věci je třeba posoudit v souladu zejména s článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který mj. zakotvuje právo každého na projednání věci v přiměřené lhůtě, a příslušnou judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“). Z ní kromě jiného plyne, že přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu a s ohledem zejména na složitost věci, chování stěžovatele a jednání příslušných orgánů, jakož i význam sporu pro stěžovatele (viz např. rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. července 2003, § 73). Průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci

Pretto proti Itálii ze dne 8. prosince 1983, § 37). Jen průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci Papachelas proti Řecku ze dne 25. března 1999, § 40). Chování stěžovatele představuje objektivní faktor, který není přičitatelný žalovanému státu a je třeba ho vzít v úvahu při rozhodování o překročení přiměřené lhůty (viz např. rozsudek ESLP ve věci Versini proti Francii ze dne 10. července 2001, § 28). Nelze učinit obecný závěr o tom, že řízení trávající určitou dobu představuje porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě. Doba, po kterou řízení trvá, je totiž sama o sobě jen jedním z faktorů, které jsou pro závěr o přiměřenosti délky řízení určující. Teprve posouzení délky konkrétního řízení z hlediska kritérií uvedených v ust. § 31 a odst. 3 zákona umožňuje vyřešit otázku, zda v konkrétní věci bylo či nebylo porušeno právo na projednání v přiměřené lhůtě, zda tedy došlo k nesprávnému úřednímu postupu či nikoliv. Obecně délka řízení je dána nejen činností či nečinností příslušného orgánu veřejné moci, ale i složitostí věci, počtem úkonů, které je třeba ve věci provést, a počtem instancí, které ve věci rozhodují, chováním účastníků řízení, jímž přispěli k průtahům v řízení, a též chováním, jímž přispěli k odstranění vzniklých průtahů v řízení, a významu řízení pro poškozeného. Přiměřenost délky řízení je jen jedním z aspektů práva na spravedlivý proces, který nelze uplatňovat na úkor aspektů dalších, jimiž je zejména zájem na řádném zjištění skutkového stavu věci, který je cílem každého procesu.

Právním závěrem soudu je, že žalobcem namítané jednání soudu nelze podřadit pod nesprávný úřední postup žalované, jak žalobce tvrdí a jak jej má na mysli ustanovení § 13 zák.č. 82/1998 Sb. Po zhodnocení všech okolností případu, s ohledem na relevantní judikaturu ESLP, dospěl soud k závěru, že v daném případě v délce řízení pro žalobce relevantního – v trvání 4 let, **nedošlo k porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě**, stát proto není odpovědný za tvrzenou nemajetkovou újmu. Přiměřenost délky řízení je jen jedním z aspektů práva na spravedlivý proces a nelze jej uplatňovat na úkor aspektů dalších, jimiž je zejména **zájem na zjištění skutkového stavu věci, který je cílem každého procesu**. Podle zákona č. 82/1998 Sb. jsou podmínkami vzniku odpovědnosti státu za škodu existence odpovědnostního titulu (nezákonné rozhodnutí či nesprávný úřední postup), vznik škody a existence příčinné souvislosti mezi odpovědnostním titulem a vznikem škody. Tyto podmínky musí být splněny zároveň, aby bylo možno odpovědnost státu za škodu vyslovit a náhradu škody přiznat. V uvedeném případě však nelze shledat žalobu důvodnou. Soud tak dospěl k závěru, že řízení nelze hodnotit za nepřiměřené z hlediska jeho délky, neboť v posuzovaném řízení průběžně soud ve věci konal bez průtahů. Pokud jde o 4 roky a 5 měsíců pro žalobce trávajícího soudního řízení, pak nelze konstatovat v prozkoumávaném řízení průtahy, naopak bylo zjištěno, že ze strany soudu byly úkony činěny pravidelně. V projednávané věci bylo zjištěno, že řízení trvalo od 15. 8. 2011 do 16. 1. 2016, tedy 4 roky a 5 měsíců, řízení bylo plynulé, jednotlivé úkony na sebe plynule navazovaly, soud I. stupně rozhodl jednou a soud II. stupně taktéž jedenkrát. Jednání byla nařizována ve dnech 5. 3. 2013, 9. 4., 21. 5., 18. 6., 21. 11. 2013, a pak v roce 2014 - dne 14. 1. 2014, 15. 7., 24. 7., rozsudek byl vyhlášen dne 25. 11. 2014; šlo celkem o 9 nařízených jednání. Jednalo se o spor z bezdůvodného obohacení, tedy o řízení nikoli se zvýšeným významem pro účastníka co do požadované rychlosti řízení, když takovými řízeními jsou opatrovnická řízení, trestní, pracovně právní a řízení ohledně škody na zdraví. V řízení bylo postupováno ze strany soudu plynule a soustředěně. S důrazem na uvedené, nelze shledat nepřiměřenou délku řízení. V té souvislosti soud odkazuje na rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva Pretto, versus Itálie z 8.12.1983, dle něhož trvá-li řízení déle než 6 let, je třeba dobu přesahující 6 roků vedeného soudního řízení považovat za již zřejmě nepřiměřenou. Žaloba byla proto jako nedůvodná, zamítnuta.

Ohledně náhrady nákladů řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterého má právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla úspěch ve věci. Žalované tak náleží 1 paušál dle vyhl.č. 177/1996 Sb. a vyhl.č. 254/2015 Sb., za vyjádření k žalobě x 300,- Kč; celkem 300,- Kč .

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 7. prosince 2017

JUDr. Otília Hrehová v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Sárka Kašparová